

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS BESLUT

Mål nr
3430-24

meddelat i Stockholm den 20 december 2024

KLAGANDE

Skatteverket
171 94 Solna

MOTPART

Vergstiftelsen, 802480-1345

Ombud: Sofia Bülow
Grant Thornton Sweden AB
Box 7623
103 94 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Skatterättsnämndens beslut den 15 maj 2024 i ärende dnr 23-23/D

SAKEN

Förhandsbesked om inkomstskatt

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen undanröjer Skatterättsnämndens förhandsbesked och avvisar ansökan.

BAKGRUND

1. En stiftelse som uppfyller de s.k. ändamåls-, verksamhets- och fullföljdskraven är inskränkt skattskyldig. Det innebär att stiftelsen, med undantag för kapitalvinster och kapitalförluster, bara är skattskyldig för inkomst av sådan näringsverksamhet som avses i 13 kap. 1 § inkomstskattelagen (1999:1229). Med näringsverksamhet avses förvärvsverksamhet som bedrivs yrkesmässigt och självständigt.
2. Vergstiftelsen ansökte om förhandsbesked för att få veta om den genom sin kapitalförvaltning kommer att anses bedriva näringsverksamhet i den mening som avses i 13 kap. 1 § inkomstskattelagen. Ansökan gjordes mot bakgrund av att handel med värdepapper som bedrivs av ett aktiebolag för bolagets egen räkning i vissa fall har bedömts uppfylla rekvisiten för näringsverksamhet. Sådan handel brukar då kallas för värdepappersrörelse.
3. Stiftelsen har i ansökan uppgett följande. Stiftelsen är allmännyttig och uppfyller kraven för att vara inskränkt skattskyldig. Stiftelsen kommer att erhålla kapital från ett dotterbolag. Kapitalet ska sedan förvaltas enligt en metod som kallas för faktorinvestering, som är algoritmdriven och helautomatiserad. Stiftelsens handel kommer att överskrida de kvantitativa gränsvärden som, enligt Skatteverket, gäller för när ett aktiebolag som utgångspunkt ska anses bedriva värdepappersrörelse. Det innebär att omsättningshastigheten kommer att uppgå till tre eller mer, omsättningen kommer att uppgå till minst sju miljoner kronor och antalet transaktioner kommer att uppgå till minst femtio. Avsikten med värdepappershandeln är inte att bedriva värdepappersrörelse utan att skapa en så god avkastning som möjligt till gagn för stiftelsens allmännyttiga verksamhet.
4. Skatterättsnämnden fann att kapitalförvaltningen inte utgör näringsverksamhet enligt 13 kap. 1 § inkomstskattelagen.

YRKANDEN M.M.

5. *Skatteverket* yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska ändra förhandsbeskedet och förklara att Vergstiftelsen kommer att bedriva aktiv värdepappersrörelse som den är skattskyldig för.
6. *Vergstiftelsen* anser att förhandsbeskedet ska fastställas.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET**Rättslig reglering m.m.**

7. Enligt 5 § första stycket lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor får, efter ansökan av en enskild, förhandsbesked lämnas i en fråga som avser sökandens skattskyldighet eller beskattning om det är av vikt för sökanden eller för en enhetlig lagtolkning eller rättstillämpning.
8. Av 12 § första stycket framgår att Skatterättsnämnden ska avvisa ansökan om nämnden med hänsyn till ansökans innehåll finner att förhandsbesked inte bör lämnas.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

9. Ett krav för att förhandsbesked ska lämnas är att de faktiska omständigheter som beskedet ska grundas på är tillräckligt klarlagda. Det är sökandens sak att se till att beskrivningen av dessa omständigheter är så fullständig att den kan ligga till grund för ett förhandsbesked (RÅ 2005 ref. 80). Underlaget måste alltså vara så klart och entydigt att den ställda frågan kan besvaras och det får inte saknas uppgifter som kan inverka på bedömningen (RÅ 2007 ref. 38 och HFD 2013 not. 31). En fråga som enbart tar sikte på abstrakt lagtolkning kan inte besvaras i ett förhandsbesked (HFD 2023 ref. 14).

10. En av förutsättningarna som anges i ansökan är att stiftelsens handel kommer att överskrida de kvantitativa gränsvärdena för när ett aktiebolag som utgångspunkt, enligt ett ställningstagande från Skatteverket, ska anses bedriva värdepappersrörelse. Skatterättsnämnden har vid sin prövning utan närmare överväganden utgått från att handeln skulle ha utgjort värdepappersrörelse om den hade bedrivits av ett aktiebolag, och har därefter bedömt om detsamma ska gälla när handeln utförs i en allmännyttig stiftelse.
11. Såväl stiftelsens ansökan som Skatterättsnämndens förhandsbesked är således inriktade på den rättsliga frågan om bedömningen av om värdepappersrörelse föreligger ska göras på samma sätt för en allmännyttig stiftelse som för ett aktiebolag. Ett ställningstagande endast i en rättslig fråga innebär dock inte att frågan avser en sökandes skattskyldighet eller beskattning, utan för detta krävs att det också finns ett underlag i form av faktiska omständigheter på vilka de aktuella rättsreglerna kan tillämpas (HFD 2023 ref. 14, punkt 15).
12. Det kan vidare konstateras att några fasta gränsvärden för när ett aktiebolags handel med värdepapper ska anses utgöra värdepappersrörelse inte framgår av Högsta förvaltningsdomstolens praxis. I stället framgår att det ska göras en bedömning med utgångspunkt i förhållandena i det enskilda fallet (se t.ex. RÅ 2003 ref. 49).
13. De uppgifter som stiftelsen har lämnat om omfattningen av den handel som ska bedrivas är endast att den överskrider de ovan nämnda gränsvärdena i Skatteverkets ställningstagande. I övrigt har vissa uppgifter lämnats om hur den valda metoden faktorinvestering generellt sett går till. Närmare uppgifter om hur förvaltningen av stiftelsens förmögenhet kommer att organiseras och genomföras saknas. Underlaget är således bristfälligt och det går därför inte att avgöra om den lagtolkning som efterlysts i ansökan har någon betydelse för och därmed kan anses avse stiftelsens skattskyldighet.

14. Skatterättsnämndens förhandsbesked ska därför undanröjas och ansökan avvisas.

I avgörandet har deltagit justitieråden Kristina Ståhl, Thomas Bull,
Per Classon, Leif Gäverth och Mats Anderson.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Christine Lindström.